
Tai họa và suy thoái

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Khi quốc gia đi vào con đường suy thoái, những tai họa tưởng chừng như không bao giờ có thể xảy ra được, đều xảy ra một cách đều đặn, và không phải chỉ đơn thuần có một tai họa nhưng nhiều thứ khác nhau xảy đến, như câu “họa vô đơn chí” đến với cá nhân! Quốc gia Hoa Kỳ hiện nay đã rõ rệt ở trên con đường suy thoái không cưỡng lại được. Và tai họa xi dầu dưới lòng biển ở vịnh Mễ Tây Cơ là tai họa mới nhất cho Hoa Kỳ, cũng như không phải là tai họa cuối cùng!

Đây là đại họa lớn nhất cho môi sinh, có triển vọng biến cả vùng biển thuộc vịnh Mễ Tây Cơ thành biển dầu, tiêu diệt hoàn toàn hệ thống môi sinh của hải sản cho các tiểu bang dọc theo vịnh, Louisiana, Alabama, Florida, ngay cả Texas, cũng như đe dọa cả vùng biển phía đông nếu dầu hỏa thất thoát này theo những luồng hải triều bọc ra bờ biển Đại Tây Dương.

Với mức ước tính hiện nay là số lượng dầu hỏa xi ra từ giếng khoan dầu bị nổ này có thể lên đến từ 20,000 đến 40,000 thùng dầu mỗi ngày và đã kéo dài hai tháng nay, không biết đến bao giờ mới chặn lại được. Sớm nhất là tháng tám khi hai mũi khoan đào hai bên cạnh tiến được đến chỗ bị xì dầu gọi là “relief wells” thành công để đỡ xi măng chôn chặt giếng dầu bị xì. Nhưng điều này cũng không chắc gì, cũng như không chừng lại còn gây thêm tai họa hơn nữa, như vụ cắt ống và bọc phần bị bể gần đây đã có thể còn làm số lượng dầu thất thoát gia tăng nhiều hơn!

Như thế vụ xì dầu này đã vượt qua nhiều lần tai họa của chiếc tàu Exxon Valdez 10 năm trước mắc cạn và lũng tàu làm cả vùng biển ở Alaska bị nạn dầu tàn phá môi sinh ở đây, được coi như tai họa xi dầu lớn nhất từ trước đến nay. Chỉ cần một tuần lễ giếng dầu ở vịnh Mễ Tây Cơ thất thoát đã bằng với toàn thể số lượng dầu của Valdez. Nếu tháng tám này hai mũi khoan relief wells thành công hoàn toàn, số lượng dầu

thoát ra trong 4 tháng cũng đã gấp đến 10 lần tai họa Valdez ở Alaska lúc trước. Và Alsaka tương đối hoang vu, nay cả toàn thể vùng bờ biển của vịnh bị thiệt hại với mức dân số sống ở đây hàng vài chục triệu người, mức thiệt hại sẽ còn lên đến mức kinh hoàng biết chừng nào!

Các vùng bãi biển dọc theo vịnh Mễ Tây Cơ sẽ bị đầu hoả dạt vào bờ làm hư hại hết. Các ngư dân bị cấm đoán không cho đánh cá, đánh tôm... vì các hải sản này không ăn được. Toàn thể kỹ nghệ hải sản và các dịch vụ dựa theo kỹ nghệ này sẽ bị đóng cửa và phá sản. Kỹ nghệ du lịch nhất là tại Florida sẽ bị ảnh hưởng nặng vì du khách không còn bôn mông đến. Những thiệt hại về kinh tế sẽ lên đến vài trăm tỷ Mỹ Kim hay cả ngàn tỷ trillion dễ dàng vì như vụ Alaska cho thấy, ảnh hưởng của dầu hoả kéo dài đến hàng chục năm vẫn chưa chấm dứt.

Tuy nhiên điều nguy hiểm hơn cả là ngay chính kỹ nghệ dầu hỏa. Vì hiện nay các mỏ dầu của Hoa Kỳ trên đất liền đã coi như gần cạn, sản xuất dầu hỏa của Hoa Kỳ chỉ còn từ đào dầu từ lòng biển khơi, hầu hết từ vịnh Mễ Tây Cơ này. Chính quyền Obama đã ra lệnh ngưng các công tác đào dầu gọi là moratorium, không cho đào tiếp từ lòng biển khơi của hàng trăm dàn khoan trên biển hiện nay. Nhưng nếu vụ xì dầu này không kiểm soát được và kéo dài đến vài tháng nữa với tổn thất tiếp tục gia tăng kinh hoàng, Hoa Kỳ phải cấm luôn các dàn khoan từ biển sâu này, các kỹ nghệ dầu hỏa và dịch vụ dầu hỏa oil services sẽ bị ảnh hưởng nặng và thiệt hại đến nền kinh tế chung vì các kỹ nghệ này như Exxon Mobil, Chevron, Halliburton, Baker Hughes, Schlumberger... chiếm giữ tỷ lệ cao cho kinh tế Hoa Kỳ, nhất là tại các tiểu bang như Texas, Louisiana.

Công ty BP trước kia tên gọi là British Petroleum của Anh, công ty lớn về dầu hàng thứ ba chỉ sau Exxon Mobil, Royal Dutch Shell, là thủ phạm của vụ xì dầu hiện nay. Bị công kích nặng nề và điều tra xem có phạm pháp hay không, công ty này có thể đi đến chỗ phá sản vì sẽ phải bồi thường lên đến vài trăm tỷ

Mỹ Kim cho tai họa này. Nhưng chính quyền Obama cũng bị chỉ trích và kết án vì luông sông công phần của dự luận và dân chúng Hoa Kỳ, nhất là dân chúng tại các tiểu bang bị thiệt hại trực tiếp.

Phe Công Hòa chửi Obama hơn ai hết, coi vụ này như vụ Katrina trước kia của Bush. Tổng Thống George W Bush mất hết uy tín vì tỏ ra chậm trễ và không đặc lực trong vụ cứu trợ nạn bão Katrina trước kia. Nhưng theo một số thống kê gần đây, Obama còn bị mất tín nhiệm hơn cả thời Bush trước kia vì tỏ ra bất lực, lúng túng không biết phải làm gì trong vụ xi dầu này. Nếu kéo dài lâu và những hình ảnh giếng dầu tiếp tục phun dầu từ lòng biển sâu không cách gì ngăn lại được, chính quyền Obama sẽ còn đi xuống hơn nữa trong các thăm dò dự luận, cũng như phe Dân Chủ chắc chắn sẽ mất ghế nặng hơn tại cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện và mất tư thế đa số tại cả hai Viện này cho phe Cộng Hòa.

Tác động chính trị của vụ xì dầu hoá này tại vịnh Mễ Tây Cơ như thế không phải nhỏ và có thể làm chìm xuống luôn chính quyền Obama, không còn làm gì được vì mất hết uy tín và bị ngăn trở tại Quốc Hội nếu Cộng Hòa nắm được đa số tại đây. Những dự định của Obama chủ đưa ra những đạo luật về môi sinh, về năng lượng, về di dân, cũng như nền kinh tế bị suy đồi thêm, cần kích thích kinh tế thêm, sẽ bị phe Cộng Hòa phá bĩnh và không chống lại được.

Ngoài ra trên bình diện quốc tế, ảnh hưởng của vụ xì dầu này sẽ là sự lệ thuộc của Hoa Kỳ hơn nữa vào các quốc gia của vùng Trung Đông như Saudi Arabia, hay quốc gia không mấy thân thiện với Hoa Kỳ như Venezuela để cung cấp dầu hỏa cho dân chúng Mỹ tiêu thụ. Sự gia tăng lệ thuộc vào dầu hỏa nhập cảng sẽ làm cho cán cân cung cầu về dầu hỏa mất quân bình với giá dầu có thể sẽ tăng cao. Điều đáng ngạc nhiên là với vụ xì dầu này, giá dầu hỏa vẫn chỉ ở mức thấp 70 đến 75 Mỹ Kim một thùng, không tăng vọt lên như những năm trước một khi có biến động về mất quân bình về cung cấp dầu. Điều này cho thấy kinh tế

---

toàn cầu hiện nay quá yếu kém, mức tiêu thụ chung về dầu hỏa trên toàn cầu suy yếu nhiều nên giá dầu không tăng lên được trong giai đoạn hiện tại dù có vụ xì dầu và cấm đào dầu từ lòng biển sâu trên vịnh Mễ Tây Cơ.

Tuy nhiên nếu Hoa Kỳ càng ngày càng lệ thuộc hơn vào nhập cảng dầu hỏa và kinh tế trong tương lai hồi lại nhiều hơn nữa, cán cân cung cầu về dầu hỏa sẽ chênh lệch nhiều hơn và giá dầu sau cùng sẽ lên cao trở lại.

***

Trong khoảng 9 năm nay, hai đại họa lớn nhất cho Hoa Kỳ đã xảy ra là vụ 9-11 và vụ Đại Suy Thoái kinh tế năm 2008. Tai họa xì dầu tại vịnh Mễ Tây Cơ hiện nay có triển vọng để trở thành đại họa thứ ba cho Hoa Kỳ trong thập niên này. Các đại họa này đã chứng tỏ là khi quốc gia trên con đường thoái hóa, những sự không may dồn dập xảy đến và những tác động xảy ra dẫn dắt từ những đại họa này có khuynh hướng làm cho quốc gia sa lầy thêm hơn và kéo sâu hơn vào con đường suy thoái.

Như vụ 9-11 đã làm chính quyền Bush quyết định sai lầm và đưa Hoa Kỳ đến hai cuộc chiến vô nghĩa và tổn thất nặng là Iraq và Afghanistan. Tác động của hai cuộc chiến này trên bình diện chiến lược địa dư toàn cầu còn nguy hiểm hơn nhiều. Vì Hoa Kỳ sa lầy tại vùng Trung Đông này nên đã lơ là để mặc cho Trung Hoa được phát triển phi mã cả về kinh tế lẫn quân sự và trở thành địch thủ nguy hiểm nhất cho Hoa Kỳ hiện nay và trong tương lai.

Tai họa Đại Suy Thoái kinh tế năm 2008 đến giờ vẫn chưa chấm dứt và có triển vọng là kinh tế lại đi vào suy thoái kỳ 2, double dip recession. Vì mức thấp nghiệp vẫn ở mức gần 10%, nạn nhà cửa vẫn còn xuống giá và foreclosure vẫn tiếp tục nặng, kinh tế Hoa Kỳ nhiều phần phải còn vài năm hay cả chục năm nữa mới thoát ra khỏi được tình trạng tệ hại hiện nay. Tác động của khủng hoảng kinh tế này là sự mất niềm tin vào chủ nghĩa tư bản và kinh tế thị trường. Ngoài ra ảnh hưởng trước mắt do việc kích thích kinh tế và

ngân sách quốc gia mất thăng bằng là sự mất niềm tin vào tiền tệ và khả năng của chính quyền trả các món nợ quốc gia. Khỏi thị trường chung Âu Châu với đồng euro có thể tan vỡ trong tương lai do tác động đến từ cuộc Đại Suy Thoái. Hoa Kỳ cũng có thể sẽ lâm vào tình trạng bị mất niềm tin vào đồng đô la và khủng hoảng nặng hơn trong tương lai cũng vì những tác động này, đưa đến sự suy thoái của quốc gia Hoa Kỳ gia tốc hơn nữa.

Như vậy đại họa thứ ba cho Hoa Kỳ trong thập niên này do vụ xì dầu từ lòng biển khơi cũng có thể đưa đến những tác động với tầm ảnh hưởng lớn lao cho quốc gia Hoa Kỳ trên nhiều phương diện. Điều nguy hiểm là chính quyền Obama đã mất nhiều uy tín trong vụ đối phó với tai họa này và một khi đã đánh mất niềm tin của dân chúng, chính quyền thường có khuynh hướng đi sâu thêm vào con đường sai lầm và tạo ra thêm nhiều hiểm họa khác.

Tóm lại những tai họa đã thi nhau kéo đến cho quốc gia Hoa Kỳ đúng với câu họa vô đơn chí. Quốc gia Hoa Kỳ đang trên đường suy thoái lại còn suy thoái thêm. Và nhiều phần là những tai họa chưa phải đã chấm dứt, còn đại họa nào nặng nề hơn nữa có thể xảy đến hay không, điều đó không nói trước được!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng
www.nguyendinhphung.com